

KÁVÉESOK LAPJA

VIII. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

22. szám

Kiadó és laptulajdonos:
A Budapesti Kávésok Ipartestülete

Felelős szerkesztő:
Dr. Havas Nándor

Szerkeszti:
A Budapesti Kávésok Ipartestületének
sajtóbizottsága.

Alapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének és a Magyar Kávésok Országos Szövetségének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő

Megjelenik:
minden hó 1-én és 15-én

Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút, 38. I. em. 5. Telefon József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

MEGHÍVÓ.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága f. évi november hó 25-én (pénteken), délután félöt órakor az Ipartestület tanácstermében

Ü L É S T

tart, melyre az előljáróság tagjait meghívja. Budapest, 1932. november 15-én.

Dr. Havas Nándor sk., Mészáros Győző sk.,
főtítká. elnök.

A nyomor enyhítésére szolgáló adók adózási rendszerünkben

Adózási rendszerünkben az általános közterhek viselésére szánt adónemeken kívül, mind gyakrabban lépnek életbe az ú. n. céladók, amelyek bevételei bizonyos közhasznú és bonyolultabbá teszik azt, szaporítva az adóvatva.

Ezek a céladók tarkítják adórendszerünket és teszik bonyolulttá azt, szaporítva az adónemek számát és komplikálják az adókiivetés és behajtás technikáját.

Elvileg az lenne az ideális, ha minél kevesebb adónemből fedeztetnénk mindazok a kiadások, amelyekre a modern államéletnek és a közgazdaságnak szüksége van, e kiadásokba beleértve nemcsak az állam és közigazgatás költségeinek fedezetét, de azokat a szociális terheket is, amelyet a gazdasági viszonyok okolnak meg.

Kétségtelen, hogy a mai nehéz viszonyok közepette helyesebbnek kell azt a törekvést, amely a nyomorgók inségének enyhítését állami és hatósági feladatnak minősíti és nem zárkozzhatunk el az akció terheinek viselésétől. Bár helyesebbnek és technikailag egyszerűbbnek tartanók, ha az erre a célra szánt összegek az állami költségvetés keretébe illesztettek volna bele és itt kerestek és találtak volna erre fedezetet, áthárítva azokat az adózók összességére.

Sajnos, a gyakorlat nem ezt mutatja. Valósággal öletszerűleg lépnek életbe új meg új adónemek, amelyek jövedelme sokszor nem is arra a célra fordítottak, amellyel ezt indokolták.

Még súlyosabbá teszi a helyzetet, ha ezek a terhek nem általánosságban mindenkire egyformán rovatnak ki, hanem a kereső rétegek egyes csoportjaira hátrítanak, tekintet nélkül arra, hogy ezek mennyire bírják azokat viselni.

A mi iparunk talán e tekintetben a legsúlyosabban van megterhelve, mert mi nyomor-nyhítási célokra már abban az időben adóztunk, amikor a többi kereseti ágaktól mentesebbek voltak.

A székesfőváros az 1916. évben léptette életbe a fővárosi vígalmi adót azzal a céllal, hogy ennek jövedelméből fedeztessenek a főváros szociális kiadásait. Ezt az adót fizetik immár évek sora óta, bár nehezen és gondok közepette.

Néhány év előtt azt a javaslatot terjesztették a főváros illetékes vezetői elé, hogy a vígalmi adó helyett a játékkártyák bélyegilletékét emeljék fel, mely esetben nemcsak a szórakozóhelyek, hanem mindenki — aki kártyát vásárol, viseli a vígalmi adó terheit.

Javaslatunk nem fogadtatott el, ellenben a legutóbbi hónapokban a kinstár emelte fel a játékkártyák bélyegilletékét.

Tehát egy teherből kettő lett.

Harmadiknak, a gazdasági helyzet leromlásával az utóbbi években egyszerű inségadó lépett életbe, mely azonban évről-évre megnyitott, amíg helyébe a szükségadó nempt.

A legutóbbi hetekben azonban a szükségadó mellett az inségadó is újból életbelépett mely a jövedelemadó 20 százalékos és a kereseti adó 40 százalékos felemelését jelenti.

Hlyformán a mi iparunk ma is három címen járul a nyomorenyhítő akcióhoz, a negyediket: a játékkártyák bélyegilletékének fel-emelését azért nem soroljuk ide, mert ennek bevételei most már az államkinstár általános jellegű jövedelmeit gyarapítják.

Hogy ez a négyszeres adóztatás mit jelent reánk részletezni felesleges.

A kávéházak forgalma állandóan esökken a gazdasági leromlás minden biztatás és ígéret ellenére nem ér véget. Egyik napról a másikra maradnak el vendégeink, a megmaradt vendégekért az iparúzóik egy része valóságos közelharcot folytat és saját és kártársai anyagi romlása árán is igyekszik valami forgalmat elérni.

Emellett újabb takarékosági rendszabályok életbeléptetése van jelezve. A nyugdíjas tisztviselők már foglalkoznak a különbözőben levő nyugdíjtörvény újabb redukálásai ellen.

Kevés a forgalomban levő pénz és ezek szerint még kevesebb számíthatunk. — Nincs ami az ipart és kereskedelmet alimentálja, akinek még van némi keresete, az legtöbbször csak a legminimálisabb megélhetésre elegendő.

At tudjuk érezni a pénzérték fenntartásának szükségét és az inflációellenes tendenciákat. De ha nincsenek fizetési eszközök, nincs pénz, amiből terheinket fedezhessük, ezt a közhatalóságoknak is méltányolni kell és a terheket addig a mértékig kell faragni, amíg az elviselhető.

Egy címen három, sőt négyszeresen adózni nem lehet. De nem lehet a legsúlyosabban érintett rétegek terhére oly terheket hátrítani, amelyek elviselése minden állampolgár kötelessége.

Elérkezett a teherkönyvitések ideje, tovább nem bírjuk. És ha a kávéházak világitó fényei elhomályosulnak, ki fogja viselni a mi általunk fizetett adókat, ki ad kenyeret iparúzóinknak, munkásaink ezreinek?

Mészáros Győző.

A kávéházi helypénzek ügye

A folyton romló gazdasági krízis, az általános pénztelenség iparunkban is olyan jelenségeket termelt ki, amelyek láttán nem terhetünk napirendre.

Kitalálták — a „helypénz“ intézményét. Ez úgy született, hogy egyik üzletben a tulajdonos nem kért óvadékot, ellenben kikötötte a főpincérrel, hogy belépésekor egy bizonyos összegengedi, hogy részére a vendégek által fogyasztott cikkek árát beinkasszálhassa. És az első eset iskolát csinált. Ma már kezd terjedni a helypénz-rendszer.

Az egyik újonnan megnyitott kávéház vezetősége megállapodott az újonnan felvett főpincérrel, hogy ez a belépésekor lefizeti 6 hónapra előre a helypénzt. Ez aztán a legegyszerűbb módja az óvadékkérdés kijátszásának.

Ipartestületünk elnöksége már a múltban foglalkozott e kérdéssel, most azonban a Főpincérek Országos Egyesületének elnöksége memorandummal fordult az ér-

deklét ipartestületek elnökségéhez és a memorandumot f. hó 11-én küldöttéleg adta át Mészáros Győző ipartestületi elnöknek.

Hajdu Vilmos elnök vezetése mellett dr. Kollmann Dezső ügyész és Braun László titkárság és a vezetőség 3 tagjából álló küldöttség jelent meg az ipartestület helyiségében, hol őket Mészáros elnök, Szabó alelnök és Bauer előljárósági tagok fogadták.

Hajdu Vilmos elnök utalva arra a meleg jóindulatra, amelyet az ipartestület a Főpincérek Országos Egyesületével szemben tanúsított, rámutat azokra a visszaélésekre, amelyek helypénz címen lábrakaptak. Kéri, úgy mint annak idején az óvadék-ügyben, a testület az óvadék-ügyben is álljon az egyesület mellé és támogassa azokat a törekvéseket, amelyek visszaélések kiirtását célozzák.

Kollmann Dezső dr. a kérdés jogi vonatkozásaira utal. Nézete szerint a helypénz köveletése turpis causa, amelyet rendelet útján is ki lehet és kell küszöbölni. Meg fogják kísérni az ily helypénzeket a gyengébb fél kiizsorázása címen visszakövetelni.

Mészáros Győző elnök válaszában utalt arra, hogy a testület előljárósága a kérdéssel már foglalkozott. Megdöbönt, amikor ez a dolog felszínre került. A kiindulása ennek a dolognak is ugyanaz, mint az óvadék ügyében volt. Emlékeztet az annak idején kifejtett álláspontjára: ahol orgazda nincs, nincs tolvaj sem. Szerencsétlen helyzetben vagyunk, minden kérdést a legteljesebb megértéssel kíván kezelni, a főpincérek kérelmét is, amely kérdés teljes mértékben kongruens az ipar érdekeivel. Utal a kávéházak versenyének kirívó eseteire.

A helypénz kérdése az óvadék kérdésnek megfordítottja. Elmúlt az az idő, amikor a főpincér adott létjogosultságnélküli üzletnek nagyszegű óvadékot, ezt akkor a gyengébb fél kihasználásának mondták. Amint a bíróság ezt az álláspontot nem fogadta el, alig hinné, hogy ez újabb esetekben helyt adna e felfogásnak, végre is felnőtt emberek kétoldalú szerződéséről van szó.

A kérdéssel természetesen foglalkozni kíván, de hogy ennek eredménye is lesz, kevés a reménye.

Az ipartestület nevében kijelenti, hogy a főpincéri karral együtt a legmesszebbmenő akcióra hajlandó, mert ezt a szokást erköles-teleznek tartja. A főpincér époly munkása az üzletnek, mint bárki más, munkájáért kell, hogy ellenértéket kapjon, de nem lehet a kávé bankárja.

Legyen ott, ahol kell óvadék, de csak a törvényes határok között. Aki ennél többet ad, az kölesont ad és nem élhet azokkal a jogokkal, amelyek az óvadék jellegéből folynak. Ha a főpincérek e kérdésben rideg ellenállást fejtenek volna ki, a helyzet nem fajult volna ennyire el.

Sajnos sem a testületnek, sem az egyesületnek nincsenek eszközei, hogy tagjaikat fegyelmezzék. Készséggel és szeretettel teszi meg, amire kéri, de úgy hiszi, hogy alig tudjuk ezeket a visszaéléseket meggátolni. Az egyesület számíthat arra, hogy az ipartestület mindent elkövet, hogy e kinövéseket kiirtsa. Ezt a kérdést azonban az óvadékkal ne hozzuk kapcsolatba.

Az ipartestület teljes mértékben magáévá teszi a főpincéri kar álláspontját. Egyelőre ezt a kérdést az előljáróság ülésén kívánja tárgyalni, meg van győződve, hogy az előljáróság felfogását teljes mértékben magáévá teszi.

Hajdu Vilmos köszönetet mondott a elnök kijelentéséért. A Főpincérek Egyesülete oly

A legkiválóbb sörkülönlegesség

Szent István Porter-Sör

a Polgári Serfőző gyármánya!

akiót indított meg, mely megfelelő szanckeiót fog biztosítani. Kéri az elnök és ipartestület jóindulatát a jövőre is.

Majd feszelen beszélgetés közben szóba kerültek az aktuális ipari kérdések. A beszélgetés befejeztével a küldöttség a legnagyobb meglepéssel távozott.

SZAKKÉRDÉSEK ROVATVEZETŐ KATONA ISTVÁN

A berlini kulturhistoriai kávéház

Mikor nemrégiben végre eltűnt az építőállvány, amely hosszú hónapokra elzárta a Kurfürstendamm és Joachimsthalerstrasse sarkát, a környék járókelői csodálkozva látták, hogy két fahéjszínű gérokkba és magas fehér „fátermörder”-be öltözött úr jelenik meg, akik jobbról és balról megállnak egy ajtó előtt s szürke ojjinderük méltóságát teljes ünnegetése mellett a járókelőket udvariasan az ujjajalkított üzem belsejébe invitálják. Benn egy sor mozaszínű külső fiatal lány vár, akik mosolyognak, pukerliznek és kissé kelletik magukat, noha született berlini mind, akik azonban pontosan kiismerik magukat a vendéglő alkalmazottak munkabéretifáján. — A járókelők az új dolgok láttán szokásuk ellenére hümmögtek egyet, aztán mégis csak bementek, tovább maradtak ott, mint idejük engedte; ez maga után vonta a hölgyeket, velük együtt a nagyközönséget, a tömeget is és rákövetkező délután egyetlen hely sem volt szabad. Így nyílt meg a híres Café Kranzler, amely Berlinben az Unter den Lindenek sok évtizeden át ugyanazt a szerepet töltötte be, mint a párisi Café de la Paix, vagy a bécsi Café Imperial, s amelynek ez a berlini Westend-beli kávéház a biedermeier-testvére.

Mióta az írők kitalálták az „újfajta kedélyt” és a hölgyek újra megtalálták és dívatba hozták a szívet, újra nagyon közkedvelték lett a biedermeier. Virágos és mintás szövöttek, melyeket azelőtt ruha gyanánt használtak, váltják fel újra a nemrég még prózaian kopár sima falakat. Visszatérnek a nippel is, bár most „finomplasztika” a nevük. A sivar belsőhelyiségek újra hangulatot kapnak, de most ezt atmoszférának nevezik. Ez a magyarázata a gérokkos cilindres uraknak a bejáratnál és a férférfőkölös, dugóhúzóknak felszolgálólányoknak is ebben a kávéházban. Berlin újra felfedezte az idillikus világát.

Megjegyzendő azonban, hogy ennek a Kurfürstendamm-i idillnek semmi köze sincs ahhoz az ellenszenves mű-idillikumhoz, amely a berlini mulatóhelyeken, viaszosvásonból készült lugasokkal, festett háttérrel, kulisszafalakal és posztóvirágokkal szokta a környékbeli utasok nagykaliberű giccsel, elkápráztatott szemei elé varázsolni a grinzingi „heuriger”-korezmákat, a rajnai borozókat és az alpesi falvakat. Itt az a helyzet, hogy néhányan jó helytörténeti ismeretekkel és finom ízléssel megáldva, a jelenkor számára újra felfedezte Berlin 19. századának legbűbajosabb korszakát. Az ellen pedig igazán senkinek sem lehet kifogása, hogy felfedezésüket nem múzeum, hanem kávéház alakjában hozzák nyilvánosságra.

A régi, City-beli „Café Kranzler” a régi Berlin polgári társadalmának volt a találkozóhelye, míg a „Westend” előbbi kávéháza, amelynek helyén most az új üzem van, a „Café Grössenwahn” (magyarul: kávéház a nagyszási hóborthoz) volt. Itt találkozott az irodalmi, a színi- és bohémvilág, még mielőtt az Emléktemplom-melletti „Romanisches Café” létezett volna. Ez a két helyiség, amely azonban soha nem értett egymáshoz, volt a kiindulópontja az első kulturhistoriai kávéházak alakulásának Berlinben, mely 1820 körül kezdődik és a biedermeier alkonyával 1860 táján zárul. De a régi Kranzler-korszak tetőpontja és a „Café Grössenwahn” virágzása közé eső éveket nem akarták újra életre hívni. Joggal, mert ezekben az években fizette meg a régi berlini kultúra az alapítási korszak feltörő pompa-igényeinek költségét, amely nem a város előnyeire, hanem csupán monumentalitására való emlékeztetőről gondoskodott; de erről aztán búsan!

Az új termek képművészeti díszítései, melyek közül mindegyik valamelyik híres személyre, mint Lortzingra, Hosemannra, Menzlerre, Taglionira, a híres táncosnőre vagy a régi berlini művészvilág egy bizonyos körére emlékeztet; egytől-egyik vagy az állami porcellán manufaktúrák a termékeiből, vagy régi metszetekből, látképekből, divatrézkarcokból és a biedermeierkorból származó képek

ből áll. Scheurich Pál, a festő könnyű keze és csapongó fantáziája itt megfelelő környezetben van. Néhány, az öreg Gessner stílusában tartott falfestményt készített a helyiség számára, amelyek mindenképpen inkább a 18. századba illenek, mint a 19-ikbe. A „Fontane-szobában” abból a falusi környezetből veszik tárgyukat, amelyet a költő „Vándorlás a Markban” című művében ír le. Walter Trier azokat a Grössenwahnbeli törzszakolatokat örökölte meg freskók alakjában azzal a töle megszokott könnyed és tréfás modorban, (amely más a „Komikusok kabaréja” előcsarnokjából munkáit is jellemezte), amelyek az ú. n. „Kladde-radatsch kör” köré csoportosultak. Ennek a körnek tagjai: Ernst John, Kalisch, Loewenstein, Hartleben, Paul Scheerbarth, Strindberg, Dehmel, Wolzogen, Salzer, Rössler stb. voltak. A most elhunyt Grössenwahnbeli újságos pincér, a vörös Richárd is meg van örökítve a képen. Egy kissé oldalt áll és szokása szerint, kissé gyanakvóan nézi az újságotolvasó bohémeket, akik közben vagy elhallgat, vagy világhíreket lettek. Néhány híres márványszobát is felállítottak azok közül, amelyekre a festővilágból kikerült vendégek vászon híjján vázlatokat készítették, legérdekesebbek azok melyekre Begas vázolta fel terveit.

Ha nem tévedünk, akkor a müncheni birodalmi múzeum az egyetlen olyan németországi múzeum, amelyben étkezőterem is van. Méltóságából ezáltal nemcsak hogy nem veszített, hanem ez a körülmény más múzeumokat is a müncheni példa követésére fog készíteni. Mindenesetre ez, a méltóságról alkotott németországi maradi fogalmaknál, még jóskára fog létrejönni. Így aztán nem volt rossz ötlet, hogy az új „Kranzler” a fordított úton haladva, érte el az eredményt és találta fel a kávéházat, amely egyúttal múzeum is. Csak az a kérdés, hogy mennyire felel ez meg az 1932-ben élő ember ízlésének? Az volna a stílusos ha a hölgyek, akik immár hozzászórtak, hogy barátaikkal falura utazzanak weekendezni, újra szendén el tudjanak pirulni, ha a szomszéd asztalnál ülő úr egy tiszteltteljes pillantást küld át hozzájuk, vagy hogy a politikusok vagy irodalmárok heves és hangos vitái helyett újra az a csendben folyó párbeszéd föltenne be a porcellánistennőkkel és krinolinszoknyás lányokkal szufolt termeket, amelyet a bécsiek találtak fel és jelölték meg azzal a hársnyos szóval, hogy: „esevegés.” Ha ez mind teljesülne, csak akkor mondhatnók azt, hogy az „új kedélyesség” nemcsak az irodalom legújabb vívmánya, hanem újra életstílus is lett, amelybe, csodák-csodája, még a berlini ember is bele tud szokni. (Köln. Zeitung.)

Régi pesti kávéházak és vendéglők

A mi drága Pestünk már száz évvel ezelőtt is a kávéházak városa volt. A politikai, irodalmi, társadalmi és gazdasági kérdéseket a kávéházakban vitatták meg s onnan indult ki a legtöbb életrevaló és kihatású fontos mozgalom. A társadalom minden rétegének, úgyszólván minden foglalkozási ágának megvolt a maga kávéháza. Például Legrand bácsi „Kávéforrás”-a a Fürdő-utcában, a tisztességes polgárok, céhek és egyesületek gyülekező helye volt. Odajártak még a magyar irodalom képviselői és az orvostanhallgatók. A jogászok és bölcsészek tanyája az Uri- (később Koronaherecz, most Petőfi Sándor) utcai Privorsky, később Pilwax-kávéház volt. Az Újvilág-utcai „Sas”-kávéháza is egyetemi polgárok jártak. Nyársulgarok és lókupecek látogattak a Hajó-utcai „Fehér hajó” és a Kishid-utcai „Vadászkürt” kávéháza, amely utóbbi különben nagy újsággyűjteményéről volt nevezetes. Régi feljegyzések szerint a Nagyhid-utcai és Ország-úti kávéházakba úgynökök jártak. A „Zrinyi” kávéház obskurus közönségéről és nagy kártyacsatáiról volt híres. A Szel-utcaiban volt a „Párizs városához” címzett kávéház, amelynek közönsége minden rendű és rangú emberekből állott. Az ott uralkodó feszélytelen társalgás és fölhétlen szabadság csábította oda a vendégeket, kik közül a németnyelvű irodalmárok tartották ott állandó összejöveteleiket. Odajártak még az irodalom barátai; orvosok és előkelő kereskedők, valamint a Pesten időző franciák. A „Párizs városához” volt a legtöbb lap. Közél a Dunaparthoz a Dorottya-utcai „Kaszinó” kávéház reggelként főleg dunai hajóutasokkal telt meg. Vasár- és ünnepnapokon kereskedősegek látogattak. A legelőkelőbb kávéház kétségtelenül a Nagyhid-utcai „Angol királyné” volt. E kávéház helyiségei valamikor a gabonatózsde látogatóitól volt hangos. 1844-ben alakították át és pazarul rendezték be az „Angol király-

nő”-t. Érdekes közönsége volt a Vigadó kávéháznak is, amelyet a pesti társadalom vezető egyéniségei, továbbá színészek és azok baráta keresték fel. Farsang idején zajos élet volt ott a késő reggeli órákig. A Magyar királyi kávéháza, amely a régi Színház, a mostani Vörösmarty-terem volt, a szomszédos német színház tagjain kívül pénzügynökök és uzorások jártak.

A budai kávéház nyomába sem jön a pestiek. A legszebb berendezésű és legelőkelőbb három kávéház: „A hidhez” címzett, a „Szarvas” és a „Fortuna”. Utóbbi a Várban, a közigazgatási bíróság mostani épületében volt. Ezt a házat Buda városa 1785-ben 14.756 forintért vette meg és a kávéházi, valamint a vendéglői helyiséget éveken át bérlet útján értékesítette.

A pesti kávéházak száma 1831-ben 28 volt, ami elég jelentékeny az akkori 65.494 lakosu városban. A városi adminisztráció a polgármesterből, a városbíróból, a rendőrkapitányból, 12 tanácsnokból, a tisztii főügyészről, egy alügyészből, öt tisztelbeli ügyészből és néhány inokból állott.

A pesti vendéglők közül első helyen a kereskedelmi testület épületében levő Casino-t említik. Luxushely volt és magas ágairól, de elismerten kitűnő ellátásáról nevezetes. Az elsőrangú vendéglők akkoriban a következők voltak: Angol királyné, Magyar király, Vadász-kürt, Nádor és Tigris, másodrangúak: Fehérhajó (Hajó-utcaiban), Sas, Két pisztoly, Mátyás király és Zrinyi.

Tánemulatságokat többnyire a Vigadóban rendeztek. A jogászok, vagy ahogyan nevezték őket: az egyetem törvénytudói, híres bábukat évről-évre a Hét választónál tartották. Érdekes az a megállapítás, amely egy régi németnyelvű utmutatóban olvasható a bálók és hangversenyek akkori dekadenciájáról. — „Naszokodik az utmutató szerkesztője miatt, hogy az utóbbi években hanyatlott a vigadói tánemulatságok és álarocsbálók színvonala és a közönséget újabban csak mindenféle trükkökkel és külföldről importált attrakciókkal lehet odacsábítani. A hangversenyeket sem látogatták olyan mértékben, mint az kívánatos lett volna. Ennek oka egyrészt, hogy a zenei kiképzés nálunk még nem érte el akkor a megkívánt fokot, másrészt a magas helyárak, amelyeknek megfizetését közönségünk nem bírta. Csak néhány kivételesen tehetséges és európai hírű művész, köztük Liszt és Ernst előadásain teltek meg a Vigadó termei.

Radó Richárd.

Az új egyenes adóterhek

Irta: Szegő Ernő.

a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara titkára.

Az új terhek járulékos természetűek, egyes meglevő egyenes adókra támaszkodnak. Az áttekintés megkönnyítése végett legrövidebb a járulékos új terhek a megpótlékolt egyenes adók, anyaadók szerint csoportosítani.

Jövedelemadó:

- Az új teher neve és mérve: 1. Szükségadó 100%. Jogforrás: 5300—1931 M. E. számú rendelet.
- Rendkívüli pótlék 30%. Jogforrás: 2030—1932. M. E. számú rendelet.
- Inségjárulékok 20%. Jogforrás: 185.400—1932. B. M. számú rendelet.

Megjegyzések:

- ad 1. Az utolsó szükségadórészlet május 15-ikéig volt befizetendő.
- ad 2. A rendkívüli pótlék a szükségadó nyomába lépett és lényegileg az 1932. évi jövedelemadó újabb 30%-os pótlékolását jelenti, azaz a korrekcióval, hogy ha az adóalany jövedelme legalább 10%-kal csökken az előző évihez viszonyítva, mérséklést lehet kérni.
- ad 3. Az inségjárulékok elődje 1930-ig a 8%-os városi inségadó volt.

Vagyoadó.

A teher neve és mérve: Rendkívüli pótlék 100%. Jogforrás: 2030—1932. M. E. számú rendelet.

Társulati adó:

- A teher neve és mérve: 1. Rendkívüli pótlék 25%. Jogforrás: 2030—1932 M. E. sz. rendelet.
- Inségjárulékok 20%. Jogforrás: 185.400—1932 B. M. sz. rendelet.

Megjegyzések:

- ad 1. Az idén életbelépett a 2‰-es minimális társulati adótétel.
- ad 2. Az inségjárulékok elődje 1930-ig bezárólag a városi szabályrendeleten alapuló 8%-os inségadó, majd ezután 3900—1931. számú népjóléti és munkaügyi miniszteri rendelet alapján a 15%-os inségjárulékok volt. Ezt váltotta most fel a 20%-os inségjárulékok.

IVANCSICS JÁNOS órák és ékszerész

Budapest, Rákóczi út 9. Telefon: 430-09.
Aranyért, briliánsért, zalogcéduláért óriási árat fizetek. Zálogból kiváltott alkalmi vételek eladása. Óra- és ékszerjavítások.

SAJÁT ÉRDEKÉT MOZDITJA ELŐ, a fogyasztóközönség óhaját teljesíti minden kérés, ki **CSILLAGHEGY ÁSVÁNYVIZET RENDEL**

ARANY is csak akkor érték,
ha van hozzá jó EGÉSZSÉG

Hasznos tudni,

hogy a derűs hangulat, a jó közérzés mindig a gyomor és belek kifogástalan működésétől függ. Szorulásban szenvedőknel, emésztési hiányoknál pedig

Schmidthauer természetes **Igmándi** keserűvíz
legjobban bevállik.

Az Igmándi víz használati utasítással mindenütt kapható.

Érdekes ebből az alkalomból szemlélet tartani afölött, hogy a társulati adóhoz milyen járulékos jellegű adók esatlakoznak, nem felelkezvén meg most már az autonóm testületek adójáról sem. Ezek összefoglalva a következők:

községi pótdadó Budapesten	50 %
bejegyzési pótdadó	16 %
rokkantadó	5 %
útadó	1,5 %
kereskedelmi és iparkam. illeték	4 %
a fentebb említett inségjárulékok	20 %
a fentebb említett rendkívüli pótlék ..	25 %
összesen	121,5 %

Ez a helyzet Budapesten. Megjegyzendő azonban, hogy vidéken a helyzet sokkal rosszabb, mert ottan az útadó 10—20% között mozog, a községi és vármegyei pótdadók pedig együttvéve rendszerint 50%-nál jóval magasabbak.

Házadó:

Az új teher neve és mérvé: I. Szükségadó a) az 1931. évi házadólapon után 2%, b) az 1932. évi házadólapon után 5%. Jogforrás: 4750—1931. M. E. sz. rendelet.

2. Rendkívüli pótlék a) az 1932. évi adólapon után 2,5%, b) az 1933. évi adólapon után 2,5%. Jogforrás: 2030—1932. M. E. sz. rendelet.

Az általános kereseti adó.

Az új teher neve és mérvé: Inségjárulékok az 1932-es adólapon 6,5—2%-a, Budapesten az adólapon 2%-a, vagyis a ker. adónak 40%-a. Jogforrás: 185.400—1932. B. M. sz. rendelet.

Megjegyzés:

A kereseti adó kivétési kulcsa 5%. Amennyiben a községnek szükségletei az 5%-os kulcs mellett nem lennének fedezhetőek, a pénzügyminiszter engedély alapján a kulcs 10%-ra emelhető fel. Tudomásom szerint egyes községekben 7%-os kulcs van már engedélyezve.

Az alkalmazottak kereseti adója.

Különbséget kell tennünk közalkalmazottak és magánalkalmazottak között. Az közalkalmazottak már a jövedelemadóról szóló hivatalos összeállítás értelmében jövedelemadót nem fizetnek, tehát nem fizetik a jövedelemadó pótlékait, a 100%-os szükségadót, a 30%-os rendkívüli pótlékokat és a 20%-os inségjárulékokat sem, amelyekkel a magánalkalmazottak meg vannak róva.

Fizetik ellenben: az alkalmazottal különadóját, amely a rendes kereseti adóval egyező tétel; jogforrás: 1930: XLVII. tc. és 161.000—1930. P. M. számú rendelet.

A közalkalmazottak mentesítve vannak a 4.740—1931. M. E. számú rendelettel életbe léptetett felemelt különadó alól is, úgyhogy a helyzet az, hogy a közalkalmazottak a kereseti adót tulajdonképpen kétszeresen, a magánalkalmazottak a kereseti adót háromszorosan fizetik.

Az új adóterhek kritikája.

Az új adóterhek az inségakció célját szolgálják, politikai és szociálpolitikai jelentőségüket kétségbevonni nem lehet. Viszont ugyancsak kétségbevonhatatlan, hogy az ország évek óta a túladóztatás súlyos stádiumában van. Hisz az adóbevételek színvonalontartását csak a legnagyobb erőfeszítésekkel (éppen az ismertett új adókkal) lehetett biztosítani. — A legújabb adóterhek a kereskedelem és ipar,

a városi polgárság helyzetét még súlyosabbá teszik, versenyképességünket még inkább aláássák. Nem tévesztjük szem elől azonban a nagy célt: a nyomor enyhítésének föltétlenül szükségességét, de tárgyilagossággal meg kell állapítanunk, hogy ismét a városokra hárul a teherföllet, holott kétségtelen, hogy az inségakció jótékony hatásait az összesség, tehát a falusi lakosoknak az a része is ki fogja élvezni, amelyik a mezőgazdasági munkák bevételeivel, tél idején, a városokba szivárog, itt munkaalakalmakat keresve, alkalmi keresetből élve. A kormánynyilatkozatban kifejezésre jutó nemzeti szolidaritás eszméjének logikus megvalósítása az lett volna, ha a nyomorváltóakció céljaira a nemzet egyeteme vétett volna igénybe, mert a rend és a konsolidáció fenntartása közérdek, amelyből mindnyájunknak van haszna és amelyért mindnyájunknak áldozatot kell hoznunk.

Az 1931—32. és 1932—33-as költségvetések összehasonlítása az új adóterhek figyelembevételével.

Jövedelemadó,

az 1931—32-es költségvetésben 41 millióval szerepel.

1932—33-as költségvetésben az indokolást figyelembevéve 32 milliót kell felvennünk alap adó és 10 milliót pótlék fejében, ehhez járul most a 20%-os inségjárulékok 6,4 millió, a pótlékok tehát összesen 16,4 milliót tesznek ki, a jövedelemadóösszesen tehát 48,4 millió lesz az 1931—32-es 41 millióval szemben.

Vagyonadó.

Az 1931—32-re 10 millió P-ben volt előírnyozva, 1932—33-ban az alapadó 8 millió, ennek 100%-os rendkívüli pótlékaként szintén 8 milliót jelent, az összhozam tehát 16 millió lesz.

Társulati adó:

Az 1931—32. évben 21 millióval volt előírnyozva, az 1932—33-ra az indokolás figyelembevételével az alapadó 14 millióval, a pótlék 4,5 millióval van előírnyozva.

Ebben a 4,5 millióban azonban nemesak a 25%-os rendkívüli pótlék, hanem a 20/100-es minimális adóhozam is benne foglaltatik a költségvetés indokolása szerint, úgyhogy helyesen ezt a 4,5 millió P-t fel kell bontani, mert ebben alapadóelemek is vannak és így a 14 millióból 14 millió alapadó lesz, a 25%-os rendkívüli pótlék 3,7 milliót fog kitenni, az inségjárulékok pedig 2,96 milliót, úgyhogy a társulati adó és járulékoknak összhozama 1932—33-ra 21,46 P-re volna tehető.

Házadó:

Az 1931—32-re 68 millióban volt előírnyozva, 1932—33-ra az alapadó 67 millióban volt előírnyozva, a pótlék 18 millió, az 1932—33-as házadóterhek tehát 85 millió.

Az általános kereseti adó:

Hozama tudvalevőleg nem az állampénztárba folyik be, hanem a városok jövedelme. Az adóstatisztika újabban közzétett füzetek szerint a 93-ik lapon az 1931. évi adókiadás eredménye 24,1 millió.

Budapesten a II-od fokú kiadás eredménye 1931-ben 7,99 millió
A 40%-os inségjárulékok 3,2 millió
volna, tehát Budapesten az általános kereseti adó az inségjárulékkal együtt 11,19 millióra tehető.

Rövidesen megjelenik az új szódavíz rendelet

A kereskedelemügyi miniszter még a nyár folyamán olyan szikvízrendeletet adott ki, amely ellen az érdekelték a legerélyesebben állást foglaltak.

A júliusban kiadott rendelet hangoztatta, hogy a közeljövőben a szikvízkérdés végleges és általános rendezése céljából újabb rendelkezés jelenik meg, amely szabályozni fogja a szikvízgyártók felállításának lehetőségét is.

Azóta több, mint három hónap telt el s a végleges rendelkezést még mindig nem adta ki a minisztérium és így a piacban bizonyos zűrzavar és bizonytalanság észlelhető és ennek következtében még ott sem szereltek fel szódavízgyártó berendezéseket, ahol a már kiadott rendelet értelmében lehetséges volna.

A budapesti vendéglősök, koresmárosok, italmérők és kávéosok a közelmúltban közös felirattal kérték a nyáron kiadott rendelet módosítását és kifejtették, hogy ez csak a szikvízkartelnek nyújt előnyöket.

Sajnos a memorandum hatása elmaradt s épen ezért az érdekelték Démusz János vendéglős, ipartestületi alelnök vezetésével küldöttségben jártak a kereskedelemügyi minisztériumban, hogy megsürgessék az új szikvízrendelet kiadását.

Próbálja

meg csak egyszer a valódi
Franc kávéizesítőt a „kávé-
daráló“ védjeggyel és — azt
fogja mondani, hogy méltán
érdemli meg világhírnevét.

**Pálpusztai sajt, Heller
doboz emmentáli,
Derby sajt**

kávéházakban
nőkülszobákon

A küldöttséget Scholz Károly h. államtitkár fogadta, aki közölte, hogy Fabinyi Tihamér kereskedelmi miniszter már áttanulmányozta a szikvízkérdést s utasította a törvény-előkészítő ügyosztályt, hogy új és a közvéleménynek megfelelő s megnyugtató rendelet dolgozzon ki, amely már a legközelebbi jövőben meg is fog jelenni s így meg fog szűnni a mostani jogbizonytalan helyzet.

A fővárosban megkezdődtek az adófelszámolási tárgyalások

A fellebbező iparosoknak megfelelő adatokkal felkészülten kell keresni a jogorvoslatot.

A fővárosban hosszú ideig késett az adófelszámolási bizottságok alelnökeinek, alelnökeinek és a pénzügyminiszter megbízása alapján résztvevő tagoknak a kinevezése. A mult hét folyamán ez megtörtént és a felszámolási bizottságok a hét elején meg is kezdték működésüket.

A legtöbb adókerületben sokkal több ügy kerül tárgyalásra mint az előző esztendő folyamán és az egyes bizottságok munkája december közepéig is eltart.

A felszámolással élő iparosoknak a legnagyobb körültekintéssel kell eljárniuk a bizottság előtt és minél meggyőzőbb adatokkal és érvekkel kell alátámasztaniuk azt az állításukat, hogy az ideai adókiutés helytelenül nyert megállapítást.

Minden olyan adatot, amely az iparos helyzetének leromlását igazolhatja, magával kell vinnie a fellebbező iparosnak a felszámolási bizottság elé és azokat ott teljes részletességgel fel kell tárnia. Így a forgalom mecsapranására vonatkozó adatok a munkáslétszám változására, veszteségekre, stb. vonatkozó adatok mind e bizottság elé terjesztendők. Kézzel foghatóan be kell igazolni, hogy az adóalap helytelenül nyert megállapítást, mert a felszámolás csak így vezet eredményre. Azzal nem lehet célt elérni, ha valaki általánosságban azt hangoztatja, hogy rosszak a viszonyok és ezért sokallja a kivetett adót.

Minden adófelszámolási bizottságban helyet foglalnak iparosok és kereskedők. Ezeknek a feladatuk, hogy az érdekeltségi körükhöz tartozók adójának helyes és igazságos megállapítását elősegítsék.

Sajnos a kávéipar köréből nem neveztek ki bizottsági tagokat, reméljük a bizottságok tagjai be fogják látni és méltányolják a kávéipar nehéz helyzetét.

Hitelesített

üvegárak, kávéházi porcellánok, kölesön is.
Bárpoharak nagy választékban.
Kádár Miklós, Népszínház u. 57. Tel: 443-89.

JILEK M. BÉLA

speciális ellenőrző pénztárk javítóüzeme
Budapest, V. Honvéd u. 38. Tel.: 25-458.
Pontos, lelkiismeretes munka.

Kantos testvérek Rt.

festő, mázó és
tapétázó iparüzem
Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázó és
falkárpit munkáit művészi kivitelben végezzük.

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: J 323-00

Jamjel elsőrangúak!

Kajszimbarack is minőségben felülmúlhatatlan!

Kapható:
Budapesti Kávéosok Aruforgalmi Rt.
Bpest, VIII, József krt 38. Tel.: J 392-77

Springut Henrik

tojásnyákereskedő
Budapest, VI., Vasvári Sál u. 11.
Tel.: Aut. 217—54
Számos budapesti
kávéház, étterem és vendéglő állandó szállítója

Szegő Nándor
Parkettasztalos Bpest X, Bihari u 8
Telefonhívó: 35-8-61.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

November 20-ig befizetendő az általányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

November 25-ig befizetendő a személyzet illetményéből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

November 25-én (pénteken) délután félét óra-kor az ipartestület előljáróságának ülése.

December 5-ig megfizetendő a negyedik negyedévi házbér második részlete.

December 6-ig megfizetendő a nem általányozott és nem zenés kávéházak vigalmi adója.

December 10-ig tartoznak az adóközösség tagjai december havi fénvűzési és forgalmi adó általányukat megfizetni.

December 15-ig fizetik a fénvűzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek.

Minden héten beküldendő a munkanélküli alkalmazottak javára folytatott gyűjtés eredménye.

Előljárásági ülés. A Budapesti Kávésok Ipartestületének előljárósága f. é. november 25-én délután félét óra-kor tartja november havi előljárásági ülését az Ipartestület tanástermében.

A munkanélküliek segélyezése. Több ízben közzétett felhívásunk ellenére a munkanélküliek segélyezése céljából megindított gyűjtés eredményeképp oly kevés érkezett be az ipartestület pénztárába, hogy az ebédeltetési akcióit anyagi fedezet hiányában a testület nem bírja megkezdeni. — Ismétlenül és nyomatékosan kérjük a testület összes tagjait, hogy a gyűjtést indítsák meg és a befolyt összegeket küldjék be a testület irodájába. Hozzájárulásukat eddig beküldötték: Abbázia, Belvárosi Club, Emke, József, Lánchíd, Műnk, Philadelphia, Terminus kávéházak.

Adóközösségi hírek. Az év végének közeledtével újból napirendre kerül az adóközösség további fenntartásának illetve az 1933. évre való újrakalkulálásának kérdése. Addig is, míg az ez ügyben folytatandó tárgyalások megindulnak, már most figyelmeztetjük az adóközösség tagjait, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság utasítása szerint a jövő évre csak azok vehetők fel az adóközösségbe, akiknek az adóközösséggel szemben semminemű hátralékuk nincs. Kivánatos tehát, hogy kötelezettségének mindenki az év végével eleget tegyen. — Felhívjuk továbbá az érdekelt kartársak figyelmét, hogy az adóközösség vezetősége által kibocsátandó forgalmi kimutatásokat a valóságnak megfelelően pontosan töltsék ki és sürgősen juttassák vissza az adóközösség vezetőségéhez.

A Budapesti Kávésok Ipartestülete a játéklukok üzemei ellen részletes beadványt intézett a m. kir. belügyminiszter úrhoz. A beadványban, melyet Mészáros Győző elnök és dr. Havas Nándor főtitkár személyesen nyújtottak át részletesen rámutattak arra a súlyos helyzetre, melyet a játéklukok a kávéházak vendégeinek odacsábítása révén iparunkban előidéznek, utaltak a jártékos elharapódzása folytán okozott társadalmi bajokra és a klubok megrendszabályozását kérték. Az egyelőre ideiglenes információk kapott válaszból értesültünk, hogy a kérdést a belügyminisztérium is napirenden tartja és előreláthatólag a közeli jövőben meg fog történni e visszaélések megrendszabályozása.

A díjmentes kártyázás és a magánhelyeken folytatott üzletszerű játék ügyében a testület elnöksége felhívta a tagokat, hogy az ily eseteket jelentésük be, hogy ezek ellen megfelelő helyen is eljárasson. Néhány ilyen bejelentés be is érkezett, de oly csekély számmal, hogy nem lehetjük, hogy ezzel e a létszám ki van merítve. E részben eredményt csak akkor érhetünk el, ha a kartársak az összes tudomásunkra jutott eseteket bejelentik. Saját érdekükben felhívjuk az összes iparúzókat, jelentésük be mindazokat az eseteket, ahol játékdíj fizetése nélkül a vendégek kártyáznak, bárhol legyenek is azok.

Halálozás. Özv. Dökker Ferencné, a London szálló-kávéház, és étterem tulajdonosa f. é. okt. 29-én 63 éves korában hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése okt. 31-én ment vége nagy részvét mellett. A meghaldogult úrnőt fia, Dökker István, családja és rokoniak gyászolják.

Az italmérségi illetéket a pénzügyigazgatóság ismét három évi időszakra állapítja meg még pedig az 1933—1935. évre. Miután ez időszak alatt az italmérségi illeték leszállítása nem igényelhető, így a kereskedőknek különös gond-
dal kell ügyelniük arra, nehogy az illetékme-

gállapításokkal kapcsolatosan oly sérelem érje őket, amely három évig utólag helyesbítható nem volna. Az egyes kerületi előljáróságok, illetve adószámveteli osztályok az összeirási jegyzékeket, melyekben a kereskedők italforgalmi adatai voltak feltüntetve, már korábban közszemlére tették. Ez italforgalmi adatok ellen észrevételzési joguk volt az italmérső-
nek. Az észrevételek alapján hozta meg határozatát a pénzügyigazgatóság az elsőfokú kivételre vonatkozóan. Ezt a határozatot, azaz az elsőfokú kivétel összegét az illetékesekkel írásban nem közli, hanem a megállapításokat lajtsromszerű „Kimutatás”-ba foglalva küldi meg az előljáróságoknak. Az egyes kerületi előljáróságok most kézbesítik ki az italmérsők részére az értesítéseket, hogy az elsőfokú italmérségi illetékkivétel (most már összeszerű negyállapítás) mely időponttól meddig tekint-
hetők meg az előljáróságon. A megtekintés megtörténtét a „Kimutatás” megfelelő rovatába vezetőndő sajátkező bejegyzéssel, illetve névalírással ismertetik el. A „Kimutatás”-ban foglalt illetékmezgállapítás ellen az értesítéstől számított 15 napon belül a felszólamlási bizottsághoz intézendő és az előljáróságnál írásban benyújtandó fellebbezéssel lehet élni mind-
azoknak, akik a kivétel összegét magasnak tartják.

Az Országos Magyar Zenészsövetség közli: A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetétől nyert értesülés szerint, a zenészek betegség-biztosítása kötelezővé vált. Miután már két esetben is megtörtént, hogy bírsgót róttak ki olyan vendéglő-
re és kávéra, akik zenészeiket be nem jelentették, hasonló esetek elkerülése végett tisztelettel kérjük, hogy a vendéglősök és étteremtulajdonosok ezt vegyék tudomásul és intézkedjenek. — *Megjegyzésük, hogy ez a közlemény téves, mert a betegség-biztosítási kötelezettség a zenészekre nem vonatkozik.*

Változások az OTI önkormányzatában. Az Országos Társadalombiztosító Intézet önkormányzatában a következő változások történtek: A munkaadó igazgatósági tagok közül erről a tisztségükről lemondottak Kornfeld Mórle báró és Wolfner György, akik mindket-
ten a nagyipar képviselőtében foglaltak helyet az igazgatóságban. Helyükre a póttagok közül új igazgatósági tagokul behívták Aczél Rezső dr.-t és Sipeki Balázs Zoltánt. Kornfeld Mórle báró visszavonulása folytán megürült egy hely az OTI elnökségében, amelyre az igazgatóságból a soronlevő Lukács Józsefet hívták be.

Szikvizadó a borfogyasztási adó pótlására. Jövő év elejétől, de ha a kormány a szőlősgazdák kívánságait teljsíti, már szürettől kezdve felére csökkentik a borfogyasztási adót, ami sok millióra rugó veszteséget okoz az ebben részesedők községeknek. A helyzet megbeszélése céljából nemrégiben értekezlet volt a belügyminisztériumban, ahol a kieső bevételek pótlására három forrást jelöltek meg. Elsősorban a szikvizadó behozatalát, az italmérségi illeték és végül a városi és községi pótdadók emelését. Figyelembevéve a szikviz aránytalan drágaságát, több mint kétségelen, hogyha a mai árakhoz még adót is hozzáesap-
nak, a fogyasztás erősen csökkenteni fog. Így alig van egyéb hátra, mint a szikviz árának leszállítása.

Budapest adóhátraléka és az új inségadó. Budapest adóhátralékát ezidőszereint mintegy 50 millió pengőre becsülik, amelynek nagyobb része az állami adóra esik. A múlt év végén 28 millió pengő volt az állami adóhátralék, míg más adónemekből együtt 14 millióval maradtak adósok Budapest adófizetői. Ez az összeg végül az év folyamán 50 millióra gyarapodott főleg azért, mert a befizetéseket a szükségadóra könnyvelték. Budapest 79.011 polgár fizet jövedelmi adót, ezeknek jövedelmét érinti most kivetett 20 százalékos inségadó. Az új adó természetesen emeli az adófejkvótát is. Míg 1927. évben még csak 118.18 P állami és községi adó esett minden egyes budapesti adófizetőre, addig 1931. évben fejenként 201.15 P volt a hányad, az új adóemeléssekkel azonban 1933-ban a fekvóta bizony 210 pengőt is felül fogja haladni. Még néhány adatot. A főváros adófizetői

Hattyu gőzmosó és fehérenemű kölcsönző vállalat

Budapest, VII. Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezvel Legkíméletesebb mosási rendszer

legelőszőbb árban és legjobb kivitelben vállal Süss és Friedmann 36 év óta fennálló szifonfej és szikvizgőzgyár Budapest, Rottenbiller u. 32. Tel.: 415-76.

1927. évben egyenesadókban 100.4 millió pengő volt, míg ez 1931. évben megduplázódott: 202.0 millió pengő volt, bár a jövedelem a gazdasági pangás folytán nem emelkedett. Mindezek az adatok a legvilágosabban mutatják, hogy Budapest adófizetői újabb adóterheket, bármilyen nemes cél érdekében is vessék ki, elviselni, megfizetni nem tud. A segítsé-
nek más módját kell a kormánynak kiz-
eselni.

Leszállították a színházak vigalmi adóját. A vigalmiadó időszerűtlenségét mi sem mutatja legelőszőbb, mint az alábbi értesülésünk.

A fővárosi szinagazgatók felkeresték Liber alpolgármestert a színházak vigalmiadójának mérséklése ügyében. Liber alpolgármester közölte a szinészsövetség képviselőivel, hogy a főváros a színházak vigalmiadóját mérséklésre ölyképpen, hogy azok a színházak, melyek kollektív kötelezettségeiknek eleget tesznek, a három százalékról másfél százalékra leszállított vigalmiadókból előre csak egy százalékot tartoznak fizetni, míg a fennmaradó félszázalék sorsa a szezon végén dől el, attól függően, hogy a színházaknak milyen szezonjuk volt. A vigalmiadózásban a sport után a színházak kapnak lényeges kedvezményt. Vajjon a főváros tanácsa az étkézzel kapcsolatos vigalmiadózást milyen erkölcsi indokok alapján kívánja továbbra is érvényben tartani, ha a színházaknál, amelyknél talán mégis logikusabb a vigalmiadózás, mint az éttermekben, ennyi megértéssel likvidálja a változott gazdasági viszonyokat?

A városok birdelési monopóliuma ügyében miniszteri rendeletet bocsátanak ki. A szegedi kereskedelmi és iparkamara a neki véleményezés céljából megküldött különböző vi-

TÖKÉLETES

AZ Optima

JÁTÉKKÁRTYA

GYÁRTJA HAMBURGER és BIRKHOZ

PAPÍR- és NYOMDAIPARI BESZÁLLÍTÁSOK BUDAPEST

TELEFON 302-57, 303-46

Badacsonyi fajborok

Megbízható beszerzési forrása a Badacsonyi Szőlősgazdák állami ellenőrzés alatt álló Pincészetkezelete budapesti mintaraktára, Budapest, VIII., Rákóczi-út 9. (Bejárat az Eszterházy uccából.) Telefon: J. 302—12.

Bajza Sándor és Czrha Gyula

okl. gépészmérnökök, Budapest, V. Falk Miksa u. 32
Telefon: Aut. 271-47 — Kőzpoti fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átalakítások és javítások, tervezések.

Watterich Adolf

műlakatos, Budapest, II Henger u. 13. Tel.: 51-2-68
Alapított 1880. Fennáll 50 éva. — Speciális kávéházi tűzhelyek készítése és javítása, terrasztracok készítése felállítása, napellenzők, rollók stb.

FRANÇOIS PEZSGŐ

Nikkelezést és galvanizálást

Márványból

épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legelőszőbb árban készíti **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 41—2—43

Kristály forrásvíz legyen mindennapi italod!

déki városok hirdetési szabályrendeletének átvizsgálása során arról szerzett tudomást, hogy a városok autonómiai igen gyakran nagy felületességgel szolgáltattak ki a cégtáblákat, hirdetőtáblákat és egyéb reklámalkalmatosságokat alkalmazó kereskedő és iparosok érdekeit a bérlő hirdetési vállalkozóknak. Sok panasz merült fel a díjtételek magassága miatt is. A szegedi kamara felterjesztést intézett a minisztériumhoz, amelyben nyomtatékosan rámutatott a hirdetőközönség érdekeit mélyen sértő eljárásra, miért is a legtöbb esetben — felmerült vitáknál — a hirdetési vállalkozókkal kötött szerződések feloldása mellett foglalt állást a kamara. A szegedi kereskedelmi és iparkamara értesülése szerint úgy a kereskedelemügyi — mint pedig az igazságügyi miniszter teljes mértékben magukévá tették a hirdetőközönség sok esetben jogos panaszát, amiért is a belügyminisztertől szorgalmazták megfelelő, a hirdetőközönség érdekeit védő országos viszonylatú rendelkezés kibocsátását. Úgy értesülünk, hogy ennek a rendelkezésnek a kiadása már csak rövid pár nap kérdése.

Harminehárom milliót fizet egyenesadón az ipar és kereskedelem. A pénzügyminiszter legutóbbi jelentést tett az országgyűlésnek, az 1929—1931. évi adóstatistikáról, mely az egyes foglalkozási ágak 1931. évi állami egyenes adóterhét is összesítve mutatja ki a következőkben: A tizenegyféle állami egyenesadó terhe az 1931. évben összesen 270 millió pengőt tett ki, mely összegből a házbirtokosok 120 millió, a földbirtokosok 59 millió, a köz- és magánalkalmazottak 54 millió, a földhasznabérlők 4 millió és az egyéb ipari és kereskedelmi keresetek 33 millió pengőt viseltek. A közterhek teljes összege az 1931. évben 1129 millió pengő volt, mely összegben a forgalmi és fogyasztási adók, illetékek, vámok, jövedékek és a társadalombiztosítási járulékok is benne foglaltatnak.

Mi lesz a Hanglival? A Vigadó téri Hanglisköz lebontásának terve több mint egy esztendeje húzódik. A polgármester most az autonómia szerveinek végleges határozatát kéri ki a Hangli sorsára nézve. A jövő héten ülést tart a városgazdasági bizottság, amelynek napirendjén szerepel az ügy.

Mézzel édesített pezsgő gyártásával kísérleteznek. Erdekes kísérlet folyik most egyik nagy pezsgőgyárunkban: cukor helyett mézet használnak fel pezsgő gyártásához — egyelőre kísérletképpen. Eddig csak bort édesítettek mézzel, melyből ha csekély mennyiségben is, szesz főznek ki szeszgyáraink és gázaink. Egyik kiváló méhésznél, dr. Stütz János vegyész-mérnökötől származik a mézzel való pezsgőgyártás ötlete s az ő módszerével kezdtek meg a mézzel édesített pezsgőgyártást.

Kávéház — alvásra. Kávéház, amelyben aludni is lehet, nem mindennapi dolog ezen a zújdonságokban különben sem szűkalkodó földön. Berlinben nyílt meg ez a szokatlan kávéház, ahova nemcsak az éhes és szomjas, hanem az álmos vendég is betérhet. Egy ősrégi, árnyas parkban, a Zoo mellett fekszik ez a kávéház, amelyben a betért vendég következőképpen rendel: „Főúr, kérek egy langyos feketét három cukorral és háromkor aztán pontosan keltsen fel.“ És azután a kávé esendes elfogyasztása után kényelmesen végignyújtózik a nyugágyon s pár perc múlva már az igazán álmat alussza. Halk gummitalpú cipőkön surrannak a pincérek az alvók között, kezükben a hőségétől eltikkadt embekeket felüldít ortalokkal. Néha-néha odalépnek egy-egy alvóhoz és udvariasan így szólnak: „Pardon! . . . A doktor úr fél 3-ra parancsolta.“ A doktor úr kidörzsöli az álmat a szeméből, nyújtózik egyet, veszi a kalapját és frissen, kialudva indul munkába.

Nagykanizsai leszállították az üzletbérletet. A nagykanizsai kereskedők a súlyos gazdasági válságra hivatkozva, azt kérték a város polgármesterétől, hogy szállítsa le a városi házakban az üzletbérletet, továbbá lépjen érintkezésbe a háztulajdonosokkal, hogy azok is mérsékeljék az üzletbérletet. A város pénzügyi bizottsága most leszállította a városi házakban a kereskedők üzletbérletét. A polgármester pedig megegyezett a háztulajdonosokkal, akik november elsejétől szintén mérsékelik házaikban az üzletbérletet.

Kedvezményes villanyáramot kap a kecskeméti Beretvási-kávéház. A Beretvási új bérleje, Gottlieb Rudolf azzal a kéressel járult a kisgyűléshez, hogy részére kedvezményes áron számítsa a villanyáramot. A villanytelep igazgatóságának előterjesztése alapján a kisgyűlés akként határozott, hogy az ipari és

nappali áram díjából nem engedhet, az éjjeli fogyasztás után 10.000 kilowattig 30%, 10.000—12.500 között 40%, 12.500 kilowattal felül 50% kedvezményt ad.

Egyre csökken a telefonelőfizetők száma, de a telefon még mindig drága. A József központi előfizetőit is bekapcsolták az automata rendszerbe, de nem sok remény van arra, hogy az automata-telefon visszaszerzi az időközben elveszített előfizetőket, mert nemhogy emelkednék, hanem egyre csökken az előfizetők száma. A legutóbb közreadott statisztika még 51.000 telefonelőfizetőről számolt be, szeptember 1-én pedig csak 47.100 telefonelőfizetőről adtak kimutatást. Rá kell végre eszmélniök a monopóliumokat kezelő bürokráknak arra, hogy csak az olesobbitás biztosíthatja a régi forgalom megtartását és növelését. Kitünő példa a filléres vonatok, mert a vasút visszacsétt személyforgalmába ezek a rendkívüli módon leszállított áru vonatok vittek új életet. A telefon a modern élet szükséges segédeszköze, de erről is le fognak mondani az üzletemberek, ha egyszer nem tudják megfizetni a drága tarifákat.

Megszüntették Franciaországban a telefonfelszerelési díjat. Bár a francia postai üzemek közül úgyszólván az egyetlen a telefon volt, amely nem dolgozott deficitel, a postaügyi államtitkárság mégis a telefonelőfizetők számának emelésén dolgozott s hónapokon keresztül kereste ama módokat, amelyeknek segítségével a telefont még népszerűbbé teheti. A végzett előtanulmányok nem mutatkoztak hiábavalónak, mert az eredményeként létrejött ötlet s az azt követő rendelet a telefont mindennél népszerűbbé tette Párizsban. Egy nemrégiben megjelent rendelet ugyanis egyszerűen eltöröli a telefonkészülék felszerelése fejében eddig egyszer és mindenkorra intézmenyt, amely körülbelül 1200 frankot tett ki (körülbelül 300 pengőt). Ezentúl mindenkinek teljesen ingyen szerelik fel lakásában. Irodájában a telefont, azonban az új előfizetők a régi előfizetőknek biztosított kedvezményes egységárú helyett, amely helyi beszélgetésként 37½ centime-t tesz ki (9 fillért), — 50 centime-t fizetnek (körülbelül 12 fillért) helyi beszélgetésként. Viszont a nyilvános postahivatalokban eddig is 50 centime-t kellett fizetni egy helyi beszélgetésért, kávéházakban, nyilvános helyen pedig ennél még többet is. Így sokkal kényelmesebb az otthonról való telefonálás, annyival is inkább, mert az új előfizetőknek egy minimális beszélgetésre sem kell kötelezni magát. Az új intézkedést mindenütt egyforma elismeréssel köszöntötték Párizsban. (g. a.)

A makaróni 700 éves. Ki a makaróni feltalálója? A hagyomány feljegyezte a nevét: Ciconak hívták és Nápoly volt a hazája. Azt is tudják róla, hogy nem volt hívatásos szakács, hanem csak úgy mellékesen foglalkozott a szakácsművészettel. Titkát azonban szigorúan magának tartotta meg; senkinek el nem árulta, hogy mi módon állítja elő ezeket a finom tésztaacéveket. De valahogyan mégis csak meglesték, mert Cico 1232-ben, tehát hétszáz évvel ennekelőtte, amikor már parriárkai korban levő agastyán volt, egyszerre csak arra virradt, hogy makaróni nemcsak az ő konyhájából kerül ki, hanem más nápolyi konyhából is. Ciconak olyan hatással volt e rettenetes hír, hogy azonnal szörnyethalt. — Igaz-e ez, vagy nem: ki tudja ma már megmondani? De tény az, hogy az olasz közhit Cicot tartja a makaróni feltalálójának és halálát is pontosan az 1232. esztendőre teszi.

Ipari közigazgatás

Ha a munka adó az 1922:XII. tc. rendelkezése ellenére kötött szerződés alapján alkalmaztatott, ez az alkalmazás a törvény 88. §-a szerint a tanone képesítésénél figyelembe nem jöhet. Ennek a rendelkezésnek az alkalmazása körül két irányban érvényesül bizonyos korrekció. Nevezetesen magának az említett 88. §-nak a harmadik bekezdése szerint az iparhatóság, előterjesztett kérelemre, méltánylást érdemlő esetekben, a szabálytalan alkalmazásnak a képesítés szempontjából figyelembevételét megengedheti. Másfelől a törvény 32. §-ának utolsó bekezdése szerint azokkal szemben, akik segédek lettek, azon a címen, hogy a tanoneokra nézve megállapított szakképzettségét meg nem szerezték, segédi alkalmaztatásának első évének letelte után kifogást emelni nem lehet. (144.036—1930 K. M.)

Tanszerződés utólagos megtámadása. Amikor utólag derül ki, hogy a tanszerződés körül valami hiba történt jóhiszeműen, azt a tanone, illetve segéd hátrányára reparálni nem lehet. A 130.966—1930. K. M. szám alatt tárgyalta esetben egy évi segédi idő után derült

ki, hogy a segéd csak egy évig volt tanone két és fél év helyett. A minisztérium a képesítés ellen emelt kifogást elvetette, mert az új ipartörvény 89. és 32. § értelmében ilyenkor a méltányosság álláspontjára kell helyezkedni.

Katonai szolgálat alatt szerzett ipari képesítést érvényesnek kell elfogadni. Oly egyéneknek, akik a tanidő szabályszerű befejezése után, illetőleg a segédi gyakorlati folyamán katonai szolgálatra bevonultak és ezen szolgálatuk alatt rendszeresen olyan munkát végeztek, amely ipari szakmájuk körébe tartozik, az ily munka végzésével eltöltött időt ebben a törvényben megállapított segédi gyakorlat idejébe be kell számítani. Az említett szakba vágó gyakorlat tartamáról a katonai hatóság állít ki bizonyítványt, melyet az iparhatóság a képesítés igazolásánál elfogadni köteles. Aki az itt említett feltételeknek eleget tett, annak részére az iparigazolvány ki kell adni.

Milyen büntetést kaphat a jogosulatlan iparúzó? A jogosulatlan iparúzó esetében a közigazgatási hatóság, mint független bíróság jár el és szabad mérlegelésükre van bízva, hogy adott esetben milyen büntetést alkalmazzanak. Nincs általános jogszabály, hogy visszaeséssel szemben feltétlenül elzárási büntetést szabjanak ki, de miután az ipartestületek az ilyen jogosulatlan iparúzó miatt indított kihágási eljárásban szakképviselőként résztvehetnek, nincsen akadály annak, hogy a szakképviselő az enyhéneket talált ítélet súlyosbításáért fellebbezéssel éljenek.

Szabad kartáyzni a cukrászlakban? Vita merült fel abban a kérdésben, hogy a cukrászlakban szabad-e feketekávé a vendégek számára kiszolgáltatni és a kamarai döntés e tárgyban úgy szólni, hogy a cukrásznak kávémérésre szóló iparengedélyt kell váltani, ha azt akarja, hogy vendégei nála feketézzenek. Tejeskávé szabad kimérni külön iparengedély nélkül is, de a fekete — az tilos. Most meg abban a kérdésben kellett határozni, hogy a cukrászda vendégei kartáyzhatnak-e a cukrászlakban, vagy sem. A kamarai határozat e kérdésben az, hogy nem tiltott szerencsejáték fogalma alá eső kartáyzatok, kartáypénz, vagy más címen fizetendő díj szedése nélkül cukrászlakban is játszhatók.

A munkások bérjegyzéke. Az OTI-törvények szerint a munkáltató köteles bérjegyzéket vezetni, 5 éven át megőrizni, az OTI ellenőrző közegeinek a helyszínén felmutatni. Nem terjed ki ez a rendelet azokra, akik ötnél több munkást rendszeresen nem foglalkoztatnak, ki a kereseti adóra vonatkozó rendelkezések szerint az általa foglalkoztatott összes munkásait nyilvántartja.

Aki táncol, az nem beteg. A felsőbb bíróság megállapította, hogy igénylőnek a kimenőidőn túl két ízben való kimaradása, valamint az előfordult éjjeli kimaradása ugyanakkor táncvilágban való részvétele az Orvosszakértői Tanács véleménye szerint az ott részletezett okokból alkalmas felgyógyulásának késleltetésére. Már pedig az 1927:XXI. tc. 42. §-a értelmében a táppénzt az Intézet elvonhatja attól, aki az orvosi utasításnak szándékosan nem tesz eleget s ezzel gyógyulását késlelteti, vagy ha e magatartása a gyógyulását késlelteti, vagy ha e magatartása a gyógyulás késleltetésére alkalmas. A jelen esetben tehát az Intézet jogoson vonta el a táppénzt az igénylőtől. (Mbizt. Fbirság. II. 2403—1929—10.)

Kereskedelmi csalás az állandó bírói gyakorlat értelmében akkor állapítható meg, ha az eladó rosszhiszeműleg más árut szállít, mint amit rendelkeztek, vagy olyan hiányokban szenvedett, melyek az ismert és közölt célra az árut teljesen használhatatlanná teszik. (Kuria 1932 máj. 3. P. VII. 7851—1930. sz.) Új kocsit helyett avatag átfestett. Új malomberendezés helyett régi javítottat akként alkátva, hogy a vevőt tévedésbe ejtse.

Mi értendő hűség alatt? Az alkalmazott a szolgálatadó érdekeit a leghatározottabban megvédeni, és ha más alkalmazott részéről a szolgálatadó érdekeit veszélyeztető tényekről tudomást szerez, azt a szolgálatadójának hálal-

Láng Tibor

rádiolaboratóriuma.
Vállal átalakítást, javítást.
Olcsó gramofon erősítők.
Népszínház ucca 45. Telefon: 4-35-48.

Mindenfajta tésztaúr legprimább minőségben
ERIKA Tésztaárugár
IX. Thaly Kálmán u. 18. Telefon: J. 37-6-24.
Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt. szállítója.

KISS SANDOR
műasztalos
Budapest, VIII., Gólya ucca 25. sz.
Vállal kávéházi butorberendezést. Végezte: a Magyar Száll. és Vendéglős Ipartestület Szaksík. Stambul, Bodó, Elyzé kávéházak munkáitait.

Kávéházak renoválását nitrocellulose anyaggal vállalja
Pecsek István műasztalos
Ipari vállalata
Budapest, VIII., Tömö u. 1. Tel.: J. 43-8-34

déktalanul bejelenteni köteles. (Kuria 1932. apr. 26. P. II. 976—1931. sz.)

Az örökös nem üzletutód. A Kuria C. II. 4269—930. számú ítélete szerint az örökösök nem üzletutódok, ezért nem felelnek az üzleti adósságokért (csak a hagyaték erejéig.)

Török állampolgárok iparüzése. Magyarország és Törökország között az iparüzés tekintetében a viszonyosság a 95.203—1925. K. M. sz. rendelet értelmében fennáll. — Az 1927. évi XXVII. tc.-be iktatott s Törökországgal kötött letelepedési egyezmény 4. cikke értelmében mindegyik szerződő fél állampolgárai a viszonyosság feltétele mellett jogosultak a másik fél területén az illető ország törvényeit és rendeleteit megtartva mindeféle ipart és kereskedést űzni és mindazon mesterségeket és foglalkozásokat gyakorolni, amelyeket a törvények és szabályok, vagy a szokás nem tartott fenn kizárólag az illető ország állampolgárai részére — amennyiben lakhatási bizonylattal s az ipar gyakorlásának feltételeivel rendelkezik — az iparigazolvány kiadható. — A munkavállalási tilalom csak ipari alkalmazottakra s nem önálló iparosokra vonatkozik. (118.167—1929. K. M.)

Ha az iparos kivándorol, családja csak üzletvezető útján folytathatja az ipart. A pécsi kereskedelmi és iparkamara konkrét esetből kifolyólag állást foglalt egy kivándorolt iparos hátrahagyott üzletének családja által való folytatása ügyében. Az iparos közjegyzői okirattal iparüzési jogát átruházta a feleségére, a kamara álláspontja szerint az iparüzés személyes jog, s így az iparüzőt azt senkire, még feleségére sem ruházhatja át. A hitves csak az új ipartörvény alapján jogosult férjének elhalálozása esetén és pedig özvegyi joggal az iparüzésre és ekkor pedig nem a férjé jogán, hanem a saját jogán gyakorolhatja elhalt férjének iparát. Tekintettel azonban arra a méltánylást érdemlő körülményre, hogy a kivándorolt családja itthon kereset nélkül maradna az iparüzés nélkül, megengedhetőnek tartja a kamara, hogy a kivándorolt iparos üzletvezető útján vezesse tovább üzletét. A szóbanforgó esetben a család ugyanabba a helyzetbe került az iparüzés szempontjából, mintha a családfelet gondnokság alá helyezték volna, mert ez esetben is üzletvezető bejelentésével folytatható az ipar gyakorlása.

Hogyan kell kérni a részletfizetést az adónál? Ezt a kedvezményt az adónál az illetékes m. kir. adófelügyelőségnek lehet szóbelileg kérelmezni. Az adóhivatalok 1 évre, Budapesten az adófelügyelőségek 1 évre beosztott havi részletfizetési kedvezményt adhatnak. A magy. kir. pénzügyigazgatóság 15 napon belül megfellebbezhető a részletfizetésről szóló végzés. A pénzügyigazgatóság határozata viszont 15 napon belül a magy. kir. pénzügyminisztériumhoz fellebbezhető. A pénzügyigazgatóság a havi részletfizetési kedvezmény megállapításánál figyelembe veszi a hátralékos adót és a 24 hó keretén belül előreláthatólag esedékessé váló adókat és azoknak arányában állapítja meg a havi részleteket. A pénzügyminisztérium 2 évnél hosszabb időre is adhat részletfizetési kedvezményt méltánylást érdemlő kivételes esetekben. A kamatot részletfizetés esetén is meg kell fizetni. Az adóhatalék zálogolás útján biztosított. A kérvény bélyegilletéke az adófelügyelőségnek 2 pengő, a pénzügyigazgatóságnak 4 pengő, a pénzügyminisztériumnak 8 pengő.

A magyar-osztrák külkereskedelmi tárgyalások. A magyar kormány kereskedelmi delegációja *Nickl* Alfréd rendkívüli követ vezetésével Bécsben folytatja a tárgyalásokat egy végleges osztrák-magyar kereskedelmi szerződésről. A két ország közti árucseré, amíg a szerződés létre nem jön, csak arra szorítkozik, hogy a legutóbbi provizóriumtól még fennmaradt kontingenseket le szállítsák. Egyébként Ausztria hetenként 1250 drb zsírsertést, 400 drb hússertést és egyelőre korlátlan mennyiségű zsírt enged be Magyarországból. Azonfelül van egy *magánkompenzációs egyezmény*, melynek értelmében Ausztria heti 140 drb szarvasmarhát vesz át megfelelő értékű osztrák fa ellenében. A végleges szerződés kiterjedne azokra a cikkekre is, melyek exportjáról a lejárt provizóriumok nem intézkedtek, így elsősorban búzára és állatra is.

Szorulásban szenvedőknél, az „Igmándi“ víz válik be legjobban.

„Hattyú“ Gözmosó- és fehérneműkölcsönző vállalat (Bp., VII., Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

Minden kávé tartson üzletében Zwack-féle Unicumot és likőröket, mert azt állandóan keresik és fogyasztják. Az Unicum eredeti palackból mérendő, mert a vevő így látja, hogy csakugyan eredeti árut kap.

Iványesics János óraműves és ékszerkereskedő cég **Rákóczi út 9.**, ahol a legjobb órák és ékszerek a legolcsóbb árban kaphatók, óra és ékszerjavítások átalakítások jótállással eszközöltetnek.

Zwack likörgyár elsőrangú gin-t és whisky-t hoz forgalomba, melyet bármely külföldi hasonló itallal egyenértékűnek ajánl a kartársak szíves figyelmébe. Fenti cikk sok külföldi márkánál még jobb is. Mixeléshez is páratlanok.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk Kroneimer Dávid márványipari üzemét, Budapest, X., Szállás uca 44. Telefon 41—2—43. Nevezett cég a főváros legelőkelőbb kávéházainak márványberendezéseit szállította eddig, miért is nagyon melegen ajánljuk.

A kávék kartársak figyelmébe ajánljuk Láng Tibor, Népszínház uca 45. rádiólaboratóriumát. A legmegbízhatóbb cégek egyike a fővárosban.

Tisztelt kartársunk ha ellenőrző pénztárát speciálisan javíttatni akarja, úgy csakis **Jilek M. Béla** ezen régi jóhírnevű cég eszközli a legnagyobb pontossággal és lelkiismeretességgel.

Kartársaink figyelmébe ajánljuk a Süss és Friedmann 36 év óta fennálló nikkelező és galvanizáló céget Rottenbiller u. 32. szám alatt.

Olvasóink figyelmébe ajánljuk Kádár Miklós üveg- és porcellánkereskedőt, Népszínház uca 57. Nevezett a Fried Zsigmond és Fia cég utazója és helyi képviselője volt.

A téli szezon kapcsán ajánljuk kütönően bevált

teakeverékeinket

és pedig

**Imperial teakeverékeinket
Royal teakeverékeinket
Lipton rendszerű
Prima kevert teánkat**

amelyek friss termésű, elsőrendű indiai és kínai teafajtákból, bevált receptek szerint vannak összeállítva, speciálisan kávéházi és éttermi célok szerint kipróbálva.

Szállítható 12.50, 6 és 2.50 kg-os ládákban

Jamaica vágott angolrumot
50%-os és 60%-os minőségben, több esztendő vágás, legelsőrendű minőség.

BUDAPESTI KÁVÉSOK ÁRUFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

**Dreher
Bak Sör**

A Benczúr uccában most épülő 65 lakásos luxuskivitelű, kertes, tetőtérzásokos
APARTEMENT HOUSEUNK
nyilvános café-restaurantjára elsőrangú bérlőt keresünk

Felvilágosítás: V. ker., Vilmos császár út 32. IV. em 226. Telefonszám: Automata Tizezer

Felelős kiadó Szemere Géza — Merkantil-nyomda, Budapest, VIII., Hunyadi uca 43.

**Budapesti
Központi Általános
Tejcsarnok Részv.-Társ.**
VII, Rottenbiller uca 31.
A főváros kávéházai, szállodái és kávé-
mérésének szállítója. Tojás-osztály.

Telefon: J. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91
346-68, 350-16. Sürgőnyim: „Köztejt Budapest”

Allandóan dunántúli lámpázott és teatojás
WILHELM JÓZSEF
tojásnagykereskedő.
Bpest. I., Márvány u. 44. Telefon 544—16.

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA, EGÉSZSÉGÉT S PÉNZET
EGYRÉSÉT, JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFŐZŐ R.T. KÖBÁNYÁN.

Az eredeti
SIDOL fém-,
ablak-
és
márványtisztításra a legalkalmasabb!
Göztl. Lápót „SIDOL” vegyitermékek gyára R.T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkivalóbb Szent István
sörkülönlegesség
Porter sör
a Polgári Serfözde gyártmánya

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR
ÉS FIAI BUDAPEST
magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára.
Óvakodjunk az utánzásoktól!
Magyar Játékkártyagyár R.T.
PIATNIK NÁNDOR és FIAI
Budapest, VII., Rottenbiller uca 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapították 1824

